

næst erindrer, at noget over 5000 Rd. heraf strax afgives til Lærerne, saa at der kun søres Skolerne til Indtægt noget over 30,000 Rd., saa vil det heraf fremgaae, at Skolepengene ikke udgjøre 15% af Skolernes Indtægter eller lidt over $\frac{1}{7}$, og det er dog virkelig alt for lidt.

Discipelantallet i de forskellige Skoler er meget forskjelligt; i Metropolitanskolen er der saaledes et betydeligt Antal Elever, andre Skoler derimod have ikke flere end 60—70 Disciple, fordi de ligge i saadanne Egne, hvor man ikke kan vente en særdeles stor Tilgang til slige Skoler. Man maa nu lægge Mærke til, at Forholdet i de kongelige Skoler stiller sig saaledes, at jo flere Disciple man faaer, des større Udgifter faaer man, hvorimod det Omvendte finder Sted i de private Skoler; thi jo flere Disciple de faae, des større Indtægter faae de. Der er nu Metropolitanskolen her i Byen; med al mulig Respekt for den Mand, som styrer den, og med al Anerkjendelse af dens Læreres Dygtighed og Glid, er det dog min Mening, saaledes som jeg engang tidligere har yttret, at denne Skole er ikke alene overordentlig dyr, men ogsaa aldeles overflødig; thi her i Byen er der tilstrækkelig Leilighed til at erholde den Underviisning, som den byder, og en Mønsterskole kunne vi ikke kalde den, idet vi jo have adskillige Skoler her i Kjøbenhavn, hvor der, idetmindste efter Udfaldet af Examen, naar man kan slutte deraf, bliver udrettet ligesaa Meget. Metropolitanskolen kostede ifjor 21,145 Rd. Elevantallet var 203 à 204, men Skolepengene, som bleve førte Skolen til Indtægt, beløb ifkun 4,875 Rd., et Beløb, der forekommer mig at være usforholdsmæssig ringe. Det er meget smukt, at der er mange Legater og mange Disciple, som faae fri Underviisning, men alt det kan skee, uden at Staten har disse store Udgifter, naar man lader en Deel af de Midler, som nu tilflyde Metropolitanskolen, tilflyde Elever i andre Skoler. Medens nu Disciple i de private Skoler betale 65 Rd. om Aaret, saa betale Disciplene i Metropolitanskolen ifkun 24 Rd. Det er derfor, at jeg tillader mig at henlede saavel det ærede Things, som den ærede Mi-

nisters Opmærksomhed paa det Spørgsmaal, om det ikke snart var paa Tiden at tænke paa at gaae den Vej, som jeg allerede tidligere har antydnet, nemlig at forhøje Skolecontingenterne, saaledes at Disciplene betalte Mere for deres Underviisning. Det Beløb, som indkom paa denne Maade, kunde man saa anvende til Fordeel for den lavere Underviisning, som virkelig i høj Grad trænger dertil, og jeg skal tillade mig at anføre et Exempel, som vil vise, dels at der er en Trang i saa Henseende, og dels, hvorledes den kan afhjælpes. Man har oprettet en Veterinær- og Landbohøjskole, men jeg troer ikke, at Landmandens Sønner i Almindelighed ville frekventere den; thi den jevne Landmands Sønner ville neppe være istand til at følge de Foredrag, som der blive holdte, det vil idetmindste blive dem overordentlig vanskeligt, og man maa desuden lægge Mærke til, at efter hvad jeg har hørt af særdeles kyndige Mænd, af Mænd, som ere kjendte med Forholdene og have tænkt meget over Sagen, kunne de Disciple, der gaae af fra Bønderhøjskolerne, ikke tage Præliminærexamen her, men maae lade sig manuducere for at kunne underkaste sig den. Jeg troer nu, at det vilde være til særdeles stort Gavn, om man af de saaledes indvundne Summer lod tilflyde Bønderhøjskolerne, som man kalder dem, rigeligere Understøttelser, hvorved de fattes istand til at give Underviisning i et større Omfang end hidtil, og da navnlig saaledes, at de Elever, der udgaae fra dem, kunne underkaste sig den præliminære Examen, der f. Ex. foretages af Seminarister, og gaae lige ind paa Landbohøjskolen og der følge Professorernes og de lærde Mænds Foredrag, som de ellers vilde have overordentlig vanskeligt ved at forstaae.

Formanden: Forinden vi gaae videre, skal jeg henlede Opmærksomheden paa, at jeg i dette Dieblik fra Statsrevisionen med Hensyn til Statsregnskabet for 1857—58 har modtaget Regnskabet, vedkommende Kongerigets særlige Indtægter og Udgifter for Finantsaaret fra 1ste April 1857 til 31ste Marts 1858, hvilket nu vil blive trykt omdeelt til de Herrer Medlemmer. — Rigsdagsmanden for Aarhus Amts 1ste Valgfreds har Ordet.